

Kanadankääpä

Strimticka

Tyromyces canadensis (*Antrodiella canadensis*)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Kanadankääpä on pienikokoinen ja hyllymäisesti kasvava kääpä. Sen tyvi on kuroutunut, mikä tekee muodosta viuhkamaisen tai simpukkamaisen. Kun kääpä kuivuu, sen reuna kiertyy rullalle alaspäin ja värit tummuvat hieman. Tuoreena yläpinta on pehmeä, vaalean nahanruskea, mattainen ja siinä on joskus heikkoja vettyneitä värivyojykytteitä ja kuivana hiirenharmaita viiruja. Kanadankäävän alapinta on valkoinen, kuivana vaalean kermanvärinen ja pillejä on 5–6 millimetrillä. Käävän voi tunnistaa myös sen miedosta ja miellyttävästä tuoksusta. Se kasvaa yksittäin tai muutaman itiöemän ryhminä, ja itiöemät ovat yksivuotisia.

Elinympäristö ja levinneisyys

Kanadankääpä on tiukasti vanhojen metsien laji, ja se kasvaa vain kauan maassa maanneissa, sammaloituneissa ja kuoretomissa kuusen- ja männynrungoissa. Lajia tavataan harvinaisena Etelä-, Itä- ja Pohjois-Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Kanadankääpä on harvinaistunut vanhojen metsien harvinaistuksessa ja pirstaloituessa, sillä se vaatii pitkän lahoppuujat-kumon ja häviää talousmetsistä nopeasti. Suurin osa kanadankäävän tunnetuista kasvupaikoista sijaitsee suojelualueella.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan kanadankäävän kasvupaikka rajataan metsänkäsitteilyn ulkopuolelle. Kasvupaikan ympäristö säilytetään jatkuvasti peitteisenä ja kuolleet pysty- ja maapuut säästetään. Runsalahoppuustoisten metsien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009. Suomen käävakkäiden ekologia, levinneisyys ja uhanalaisuus. – Norrlinna 19: 1–233.
- Kotiranta, K. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.
- Niemelä, T. 2005. Käävät – puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseum, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Pekka Helo